

vazku spolu s pominutím závazku hlavního dlužníka. Podle §u 57 vyr. ř. odsouzení dlužníka pro podvodný úpadek zrušuje pro všechny věřitele slevu, ve vyrovnání povolenou, aniž to má za následek také ztrátu práv, věřitelům ve vyrovnání proti dlužníku nebo proti třetím osobám zřízených. Takovými třetími osobami, jichž závazky z vyrovnání vůči věřitelům trvají, jsou zejména rukojmí. Zákon ze dne 26. dubna 1923, čís. 99 sb. z. a n. praví v článku III., že totéž, co uvedeno jest v §u 57 vyr. ř. v případě odsouzení dlužníka pro podvodný úpadek, platí také, nesplní-li dlužník potvrzeného vyrovnání úplně a v čas, totiž v době splatnosti, což by se hodilo též na vyrovnání Floriána M-a, neboť prodlením jeho nastala ztráta lhůt. Dlužník tedy ztrácí nároku na slevu a rukojmí, z vyrovnání zavázání, ručí dál, ač vyrovnání pozbylo částečně své platnosti, totiž potud, pokud z něho výhody plynou pro věřitele. Uvedený právě zákon čís. 99 nabyt ovšem teprve dne 19. května 1923 platnosti, pročez nelze ho užiti v tomto sporu přímo, ale toho není ani třeba, nýbrž stačí poukázati naň jako na další doklad správnosti hořejšího výkladu §u 54 vyr. řádu, že totiž, platí-li podle něho vyrovnání s modifikacemi ve prospěch věřitelů, závazek vyrovnacích rukojmí se nemění, neboť i sám zákonodárce řeší věc v článku III. uvedeného zákona čís. 99 z roku 1923 týmž způsobem. Procesní soudce první stolice má vzhledem na § 31 vyr. řádu a na vyslovený v něm účel vyrovnávacího řízení za to, že podle obsahu vyrovnání ze dne 22. ledna 1923 Josef P. a Emil M. přistoupili k vyrovnání, Floriánem M-em jako vyrovnávacím dlužníkem věřitelům nabídnutému jako rukojmí a plátcové jen s výminkou podle §u 863 obč. zák. mlčky odčiněnou, že účel vyrovnání sám bude umožněn, že totiž Florián M. neocitne se v úpadku a bude tedy moci svůj podnik sám dále vésti. Toto mínění prvního soudu není skutkovým zjištěním, jak strana žalovaná v dovolacím spise mylně se domnívá, nýbrž výkladem obsahu vyrovnání podle §u 914 obč. zák. vzhledem na § 863 obč. zák., jakož i na § 31 vyř. ř. a na účel vyrovnávacího řízení; jest to tudíž právní úsudek prvního soudu, jímž odvolací soud nebyl vázán. Soud odvolací mohl tedy ve svém rozsudku odchýliti se od tohoto mínění a právem tak učinil výrokem, že záruka žalovaných nebyla dána jen pro případ, že vyrovnávací dlužník neocitne se v úpadku a bude tudíž moci svůj podnik dále vésti. Opak tohoto mínění soudu odvolacího neplyne ani z toho, co žalovaná strana přednesla při ústním jednání v první stolici, ani ze skutkových zjištění soudů nižších a zvláště ne z obsahu vyrovnání ze dne 22. ledna 1923.

Čís. 4057.

Společenstva výrobní a hospodářská.

Člen, vystoupivší ze společenstva, může z důvodu splacení členského podílu žádati na společenstvu toliko, by mu vyplatilo hodnotu tohoto podílu členského, jak vyplývá z účetní závěrky na onen rok, ve kterém člen vystoupil ze společenstva po připočtení zisku a odpisu ztrát, naň připadajících.

(Rozh. ze dne 9. července 1924, Rv II 276/24.)

Firmě K. příslušelo 20 podílů žalovaného společenstva s r. o. Dne 27. června 1921 firma K. podily vypověděla a domáhala se jich zaplacení. Žalobci byla ku vydobytí jeho peněžité pohledávky proti firmě K. povolena exekuce zabavením a příkázáním k vybrání pohledávky firmy K. proti žalovanému družstvu na vyplacení družstevních podílů. Žalobce domáhal se na žalované vyplacení podílů, byl však odmítnut. V roce 1921 bylo žalované společenstvo předloženo 341.402 Kč 37 h, členské podily činily celkem 250.300 Kč. Žaloba byla zamítnuta s o u d y všech tří stolic. Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů :

Podily společenské stávají se, jakmile byly členy společenstva splaceny, vlastnictvím společenstva; členům společenstva přísluší z důvodu splacení těchto podílů proti společenstvu jen osobní právo, pohledávka. Podle §u 78. zák. o společenstvech vztahuje se ručení vystouplého člena na všechny závazky, ve které společenstvo vešlo až do výstupu člena tohoto vůči třetím osobám. Teprve, když pomine ručení za tyto závazky společenstva, může podle § 79 zák. o sp. společenstevní podíl jemu býti společenstvem vyplacen. Členové nesou tudíž majetkové ztráty společenstva podle svých členských podílů, pokud nemohou tyto ztráty býti uhrazeny z fondů, po ruce jsoucích. Ovšem jest uvedeno v § 15 č. 12 stanov žalovaného společenstva, že odepis ztrát ze společenstevních podílů členů podléhá usnesení valné hromady; ale opominutí tohoto usnesení a formálního odepisu ztrát v obchodních knihách společenstva nemůže nic změnit na skutečném zmenšení nebo úplném vyčerpání členských podílů nastalými ztrátami. Když tedy některý člen vystoupí ze společenstva, může z důvodu splacení členského podílu žádati na společenstvu toliko, aby mu vyplatilo hodnotu tohoto podílu členského, jak jeho hodnota vyplývá z účetní uzávěrky za onen rok, ve kterém dotyčný člen vystoupil ze společenstva po připočítání zisků a po odepisu ztrát, naň připadajících. To platí také v poměru firmy K. k žalovanému společenstvu a uvedeno to jest i v předposledním odstavci §u 17 stanov tohoto společenstva. Poněvadž firma K. vystoupila ze společenstva v roce 1921, dlužno její nárok na výplatu hodnoty jejích členských podílů posuzovati podle účetní závěrky společenstevní tohoto roku. V této příčině je zjištěno, že společenstvo bylo 31. prosince 1921 již pasivní, takže podily všech členů jeho byly vyčerpány společenstevními dluhy. Z jakých závazků ztráty společenstva povstaly, jest nerozhodno a dotyčné vývody dovolacího spisu jsou i nepřístupnou novotou podle §u 504 c. ř. s., pročež musí zůstat nepovšimnuty. Podle toho, co bylo uvedeno, nezbylo ze společenstevního jmění zcela ničeho na členské podily firmy K., z čehož následuje, že tato firma pokud se týče žalobce, vystupující podle §u 308 ex. ř. jejím jménem, nemůže na žalované straně žádati zcela ničeho z důvodu splacených členských podílů a že tedy nižší soudy právem rozhodly spor v neprospěch žalobcův. Okolnost, že vypověděné členské podily firmy K. ručily podle §§ 78 a 80 zák. o společenstvech jen až do konce r. 1922 za dluhy společenstevní, že tedy ručení toto pominulo dnem 31. prosince 1922, nemění na tom ničeho, neboť tímto pominutím ručení neoživly členské podily vyčerpané již

dříve úplně dluhy společenstva a tudíž zcela pro firmu K. ztracené. Zdali představenstvo společenstva bylo podle druhého odstavce Šu 84. zák. o společenstvech za vlastní zodpovědnosti povinno, navrhnouti u příslušného soudu vyhlášení úpadku na jmění společenstevní, a zdali ze zanedbání této povinnosti představenstva vzešel společenstvu proti představenstvu nějaký náhradní nárok, který by tvořil společenstevní jmění, jímž by vyrovnán byl schodek, vzešlý ze ztrát společenstva, jest v tomto sporu nerozhodno, neboť náhradní nárok nebyl uplatněn a ve sporu tomto nejde o pohledávku z důvodu náhrady zaviněné škody, nýbrž o nárok na vrácení splacených členských podílů, pro kterýž nárok jest otázka zavinění představenstva společenského nedůležitá. Pro zjištění tohoto nároku jest rozhodným jen skutečný stav jmění společenstevního podle účetní závěrky roku výstupu člena ze společenstva, nikoli stav, kterého mohlo snad býti z určitého právního důvodu dosaženo. Není tedy třeba, blíže se zabývatí dotýčnými vývody dovolacího spisu a nebylo třeba, probíratí v nižších stolicích soudních skutkovou okolnost, že představenstvo společenstva nezachovalo se podle druhého odstavce Šu 84 sp. zák., a otázku, jaké následky tato okolnost měla, nebo míti mohla. Vzhledem na hořejší úvahu jest také nerozhodno, že valná hromada společenstva neusnesla se podle Šu 15 čís. 12 stanov na tom, že členských podílů má býti použito k úhradě ztrát, a že podíly členské nebyly v knihách společenstva formálně odepsány, nýbrž že ztráty z roku 1921 byly přeneseny na nový účet pro rok 1922. Důležito jest, že členské podíly s k u t e č n ě pominuly byvše vyčerpány společenstevními dluhy. To není, jak žalobce snaží se v dovolacím spise dokázati, v odporu se zněním první věty Šu 84 spol. zákona: »polovice obnosu, splaceného na členské podíly«, nýbrž je to v plném souhlasu s tímto zákonným ustanovením. Z různého znění »Hälfte der Geschäftsanteile« a »halbe Geschäftsanteile« nemůže žalobce nic pro sebe vyvozovati.

Čís. 4058.

Stal-li se hlavní závod společnosti s r. o. následkem státního převratu závodem cizozemským, nelze domáhati se výmazu tuzemské odbočky závodu jedině proto, že všichni jednatelé společnosti bydlí mimo hranice republiky Československé, nýbrž nutno postupovati podle § 107 a násl. zákona o společnostech s r. o.

(Rozh. ze dne 15. července 1924, R I 424/24.)

Návrhu finanční prokuratury, by vymazán byl z rejstříku pobočný závod v J. v Čechách společnosti s r. o., jejíž hlavní závod byl ve Vídni, rejstříkový soud vyhověl. Rekursní soud návrh zamítl. **D ů v o d y:** Společnost s r. o. S. se sídlem ve Vídni má dle obchodního rejstříku podnik v J. zapsaný ode dne 17. října 1913 jakožto odštěpný závod. Po vzniku Československé republiky však zápis ten neopovídá již skutečnému stavu, poněvadž cizozemské společnosti s r. o., za jakou dlužno nyní pokládati i onu společnost se sídlem ve Vídni, nemohou míti v tuzemsku odštěpných závodů, nýbrž pouze závod po rozumu Šu 107